

Internationale studerende til gavn for Danmark

**SYV ANBEFALINGER TIL AT FASTHOLDE
INTERNATIONALE DIMITTENDER PÅ DET
DANSKE ARBEJDSMARKED**

Derfor samarbejder vi om fastholdelse af internationale studerende

Partnerskab for fastholdelse af internationale dimittender på det danske arbejdsmarked blev nedsat i januar 2019 med det formål at sætte fokus på, hvordan flere internationale dimittender fra de danske universiteter fastholdes på det danske arbejdsmarked.

34 procent af de internationale dimittender fra universiteternes kandidatuddannelser er i beskæftigelse i Danmark to år efter endt uddannelse.¹ Partnerskabets erklærede målsætning er, at mindst 40 procent af de internationale studerende, der dimitterer i 2025, skal være i beskæftigelse i Danmark to år efter.

Partnerskabet vil løbende følge udviklingen.

I det følgende præsenterer partnerskabet syv anbefalinger til, hvordan flere internationale studerende får job i Danmark.

Anbefalingerne lægger sig i forlængelse af eksisterende initiativer og velafprøvede indsatser, som bygger bro til det danske arbejdsmarked.

Anbefalingerne har flere modtagere. Der ligger et ansvar både hos universiteter, virksomheder, faglige organisationer og politikere.

Partnerskabet noterer sig med glæde, at regeringen, Radikale Venstre, Socialistisk Folkeparti og Enhedslisten vil fjerne loftet over engelsksprogede uddannelser, og deler partnerskabets overordnede målsætning om at fastholde flere internationale studerende i den ”politiske forståelse”, som lægger retningen for regeringens virke.

Partnerskab for fastholdelse af internationale dimittender består af Dansk Industri, Dansk Erhverv, Akademikerne, Danske Universiteter og Danske Studerendes Fællesråd.

Internationale studerende er en gevinst for Danmark

Universiteternes samspil med hele verden gavner både universiteternes uddannelser, dansk forskning og det danske erhvervsliv.

Højt kvalificerede internationale studerende, som læser i Danmark og får et job i landet efterfølgende, tilfører en betydelig økonomisk gevinst til det danske samfund og understøtter, at der er tilstrækkeligt med kvalificeret medarbejdere på det danske arbejdsmarked. I en tid med faldende ungdomsårgange og mangel på arbejdskraft inden for bestemte fagområder udgør de internationale studerende en værdifuld rekrutteringsbase. Ikke mindst fordi det er lettere at ansætte personer, som allerede er bosiddende i Danmark og har en dansk uddannelse.

Studerende med en international baggrund er et aktiv for universiteterne. Danske universiteter er i global konkurrence om at tiltrække internationale forskningstalenter, og et internationalt studiemiljø udvider de danske studerendes horisont. Det giver bedre kandidater til et dansk erhvervsliv, som konkurrerer globalt.

Selv internationale studerende, der rejser hjem, kan give tilbage til det danske samfund. Ligesom danske studerende tager både viden og en særlig tilknytning til et andet land med hjem, når de har været ude i verden, vender internationale studerende også tilbage til deres respektive hjemlande som ambassadører for Danmark.

“I Microsoft Development oplever vi, at de internationale studerende har vigtige kompetencer og ofte ekstra meritter. Gennem deres studiejobs får de en forankring i Danmark, som ved fastansættelse giver dem en god start på jobbet, da de kender til den danske arbejdskultur med flade hierarkier, selvbestemmelse og autonomi i arbejdsopgaverne.“

Adm. direktør Charlotte Mark, Microsoft Development

Vi kan gøre en god forretning bedre

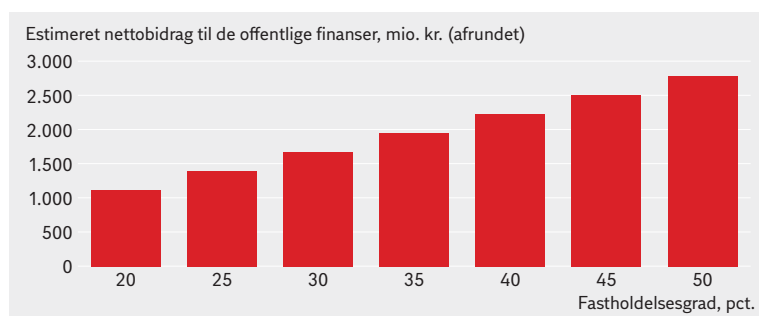
Danmark er kendt for gode universitetsuddannelser, og derfor søger mange dygtige internationale studerende vores vej. Det er godt, for internationale studerende er en god forretning.

Internationale studerende som helhed skønnes at give et overskud til den danske økonomi på mellem 100.000 kr. og 350.000 kr. pr. studerende.² Denne gevinst kan blive endnu større, hvis vi øger andelen, der bliver og arbejder.

Potentialet er stort. Hvis vi kun ser på de internationale studerende, der bliver i Danmark, så skønner Uddannelses- og Forskningsministeriet, at en studerende giver en gevinst på 1,5 millioner kroner tilbage til samfundet, hvis vedkommende bliver i 11 år. Og bliver de i mere end 20 år, så vokser gevinsten til 2,4 millioner pr. studerende. Uddannelses- og Forskningsministeriet gør opmærksom på, at skønnet er behæftet med usikkerhed.

Det nuværende fastholdelsesmønster betyder, at omtrent en femtedel af de internationale dimittender fortsat er i landet 11 år efter studiestart.³ Hvis en lige så stor del af årgang 2016 bliver i Danmark de næste 11 år, vil det skabe et nettobidrag på en milliard kroner til de offentlige finanser i perioden⁴, og hvis vi øger fastholdelsesgraden, vil det økonomiske bidrag stige yderligere.

Estimeret nettobidrag til offentlige finanser pr. årgang

Syv anbefalinger til
at fastholde internationale
studerende på det danske
arbejdsmarked efter endt
uddannelse i Danmark

ANBEFALING 1

Danmark skal være en karrieredestination for internationale studerende

ANBEFALING 2

Internationale studerende skal have bedre adgang til at lære dansk

ANBEFALING 3

Internationale studerende skal inkluderes i faglige og sociale fællesskaber

ANBEFALING 4

Internationale studerende skal have kendskab og tilknytning til det danske arbejdsmarked

ANBEFALING 5

Virksomheder skal gøre en målrettet indsats

ANBEFALING 6

Iværksætterpotentialet skal udfoldes blandt internationale studerende

ANBEFALING 7

Lovgivningsmæssige barrierer skal fjernes

ANBEFALING 1

Danmark skal være en karrieredestination for internationale studerende

Internationale studerende er en faglig gevinst for de danske universitetsuddannelser. Samtidig er der et stigende fokus på at fastholde internationale studerende i Danmark og afhjælpe efterspørgslen på internationale talenter i de danske virksomheder.

Danmark skal være en karrieredestination, og de internationale studerende skal inspireres til at se studieopholdet som et godt afsæt for at arbejde i Danmark efterfølgende. Universiteterne skal have fokus på at tiltrække flere internationale studerende til uddannelser med gode jobmuligheder og tidligt informere internationale studerende om mulighederne for at starte deres karriere i Danmark.

GODE JOBMULIGHEDER

Universiteterne skal have fokus på at tiltrække flere internationale studerende til uddannelser, hvor der er gode jobmuligheder i Danmark.

INDSIGT

Universiteterne skal informere kommende studerende om muligheder og forudsætninger for at komme i beskæftigelse i Danmark.

“In my experience, most of the international students are leaving Denmark, because they cannot find a job. Otherwise, they would really prefer to stay and work here.”

International dimittend (Food Science)

ANBEFALING 2

Internationale studerende skal have bedre adgang til at lære dansk

Manglende dansk kundskaber er alt for ofte en snubletråd for adgangen til det danske arbejdsmarked. At kunne sproget er nøglen til det danske samfund og store dele af erhvervslivet.

De studerende skal gøres opmærksom på vigtigheden af at lære dansk, og danskundervisning skal gøres mere tilgængelig for internationale studerende.

FJERN BRUGERBETALING

I 2018 indførte man egenbetaling på danskundervisning for blandt andet studerende på op til 12.000 kroner. Denne brugerbetaling for danskkurser skal fjernes, så vi ikke sætter barrierer op for studerende med begrænset betalingsevne.

FLEKSIBEL DANSKUNDERVISNING

Udbydere af danskundervisning skal fremadrettet også tilbyde kurser i studiefri perioder, altså før studiestart, i ferier og efter endt uddannelse, for at sikre at der både er tid til studier og sprogundervisning.

OPLYSNING

Universiteterne skal oplyse internationale studerende om vigtigheden af at lære sproget og nødvendigheden af at prioritere sprogundervisning.

“It would help to offer Danish lessons prior to study start, so we can start learning and practicing Danish from day one.”

International dimittend (Agronomy)

ANBEFALING 3

Internationale studerende skal inkluderes i faglige og sociale fællesskaber

Internationale studerende mangler de netværk, som ofte hjælper danske studerende til at få et relevant studiejob eller et fuldtidsjob. Det gør vejen ind på det danske arbejdsmarked særligt vanskelig.

Der skal gøres en ekstra indsats for at inkludere nye studerende i faglige og sociale fællesskaber sammen med de øvrige studerende.

SAMARBEJDE

Universiteterne skal fremme og understøtte samarbejde mellem studerende på tværs af nationaliteter på uddannelserne.

TILGÆNGELIGHED

Studererorganisationer og studenterdrevne initiativer bør i højere grad gøres tilgængelige for internationale studerende, og studenterorganisationer skal informere om universitetets foreningsliv, studenterorganisationer og faglige og sociale initiativer.

FAGLIGE FÆLLESSKABER

Faglige organisationer skal tilbyde faglige og sociale fællesskaber til internationale studerende og dimittender, herunder faglige netværksmøder, sociale arrangementer og mentorordninger.

FRITIDSLIV

Universiteterne skal informere om kommunale tilbud, der introducerer til livet uden for studiet, herunder fritidsaktiviteter, foreninger, boligmarkedet, skatteregler mm.

“I would have loved to stay in Denmark. But it is incredibly hard to find a job in Denmark not being Danish and having limited network outside of the university.”

International dimittend (Agricultural Development)

ANBEFALING 4

Internationale studerende skal have kendskab og tilknytning til det danske arbejdsmarked

Internationale studerende mangler kendskab til danske virksomheder. Det gør det svært at navigere i jobmuligheder og at finde vejen ind på det danske arbejdsmarked.

Internationale studerende skal derfor tidligt introduceres til det danske arbejdsmarked og de danske virksomheder.

INFORMATION

Universiteterne skal udarbejde et startkit med information om jobsøgning, muligheder for egen virksomhed i Danmark, relevante regler og personlige fortællinger fra internationale dimittender om deres vej til at få job i Danmark.

INTROFORLØB

Internationale studerende skal introduceres til arbejdsmarkedet, herunder den danske model og arbejdspladskultur, allerede i universiteternes introprogrammer.

GODE RAMMER

Universiteterne skal skabe gode rammer for at inddrage virksomhedssamarbejde i undervisningen, hvor dette understøtter de studerendes faglighed og øger kendskabet til det danske arbejdsmarked. Dette gøres eksempelvis via case-undervisning, projektsamarbejde eller praktik.

OVERBLIK

Erhvervslivets organisationer skal opfordre, opsøge og skabe overblik over virksomheder, som har en interesse i casearbejde, opgaveskrivning, studiejobs, internships eller at modtage ansøgninger fra internationale studerende.

“Don’t sugarcoat what it takes for foreigners to get a job here in terms of adapting to local culture. Emphasise educating international students on Danish work environment/culture.”

International dimittend (Food Science)

KARRIERERÅDGIVNING

De faglige organisationer skal stille engelsksproget karriererådgivning til rådighed for internationale studerende i samarbejde med universiteterne.

JOBPORTAL

Det skal være lettere at få overblik over jobmuligheder i Danmark for kandidater med international baggrund. Derfor skal jobportaler såsom workindenmark.dk optimeres, eksempelvis i forhold til søgninger på efterspurgte sprogkompetencer.

ANBEFALING 5

Virksomheder skal gøre en målrettet indsats

I dag er det få danske virksomheder, der er opmærksomme på de internationale studerendes potentiale som kvalificerede medarbejdere.

Der skal skabes bedre rammer for samarbejde mellem virksomheder og internationale studerende, så flere virksomheder kommer i kontakt med internationale studerende.

ET OPSØGENDE ERHVERVSLIV

Faglig relevant erhvervserfaring i studietiden er en væsentlig indgang til arbejdsmarkedet. Erhvervslivet skal løbende understøtte matchmaking-arrangementer, karriere-events, workshops og besøg på uddannelserne, hvor internationale studerende kan møde og samarbejde med relevante danske virksomheder.

TALENT

Internationale studerende udgør en talentmasse, som kan skabe værdifuld diversitet i de danske virksomheder. Virksomhederne skal derfor have et strategisk fokus på at få alle talenter i spil.

BEDRE RÅDGIVNING

Dansk Industri og Dansk Erhverv skal understøtte og rådgive virksomhederne, så tvivl om regler og sprog ikke er en barriere for at ansætte internationale medarbejdere. Særligt små og mellemstore virksomheder skal klædes på med viden og konkrete værktøjer.

SPROGLIG FLEKSIBILITET

Virksomhederne skal øge opmærksomheden på, at internationale medarbejdere kan forbedre deres danskundskaber over tid, og at visse jobfunktioner indledningsvist kan varetages med dansk på forståelsesniveau.

“Vi har en stærk pipeline af både danske og internationale studerende i VIKING, og det giver os en rekrutteringsmæssig fordel, når vi har ledige stillinger, som skal besættes – både i Danmark og globalt.”

Mette Vistisen, Global HR Director, VIKING

ANBEFALING 6

Iværksætterpotential skal udfoldes blandt inter- nationale studerende

Vejen til beskæftigelse som selvstændig eller i start-up miljøer er vanskeligere tilgængelig for internationale dimittender, som i udgangspunktet mangler kendskab til både de innovative miljøer og regler for selvstændig virksomhed.

Internationale studerende skal informeres om ordningen Start-up Denmark samt om mulighederne for at søge beskæftigelse i start-ups og at starte egen virksomhed.

DANMARK SOM IVÆRKSÆTTERNATION

Universiteterne skal tidligt introducere internationale studerende til de gode og fleksible vilkår, der er i Danmark, for at starte egen virksomhed. Universiteternes start-up miljøer skal tiltrække flere internationale studerende med drømme om egen virksomhed.

ENTREPRENØRSKAB PÅ UNIVERSITETET

Internationale studerende skal informeres om fag og studieordninger, der giver mulighed for at optjene ECTS-point i forbindelse med start af egen virksomhed.

KONTAKT

Start-up Denmark skal have tættere kontakt til start-up miljøerne på universiteterne samt udbrede kendskabet til ordningen blandt internationale studerende fra lande uden for EU.

NETVÆRK

Erhvervsorganisationerne skal facilitere events hvor start-ups kan netværke og erfaringsudveksle med mere etablerede virksomheder.

“Mit største problem er, at jeg ikke kan få arbejds- og opholdstilladelse. Selv gennem Start-up Denmark skal man have en stor formue eller få en høj løn. Lige nu pendler jeg frem og tilbage fra USA – og det begrænser vores virksomhed i høj grad.”

International iværksætter

ANBEFALING 7

Lovgivningsmæssige barrierer skal fjernes

I dag udgør en række love og regler uhensigtsmæssige barrierer for, at internationale studerende kan blive og arbejde i Danmark efter uddannelsen.

Derfor skal der skabes bedre lovgivningsmæssige rammer for internationale dimittenders jobsøgning og muligheder for at arbejde i Danmark.

FOKUS PÅ FASTHOLDELSE

Loftet over SU-udgifter til vandrende arbejdstagere skal fjernes, og fokus bør i stedet være på at fastholde internationale studerende på det danske arbejdsmarked.

VIRKSOMHEDSSAMARBEJDE

Internationale studerendes projektsamarbejde med virksomheder skal kategoriseres som uddannelse, så det ikke kommer i konflikt med krav om arbejdstilladelser.

START-UP DENMARK

Internationale iværksættere skal have opholdstilladelse via Start-up Denmark uden økonomiske krav, hvis deres virksomhed godkendes som en lovende virksomhed. Hvis antallet af kvalificerede ansøgere overstiger Start-up Danmarks kapacitet på 75 iværksættere årligt, skal ordningen udvides.

ARBEJDSKRAFTSTIPENDIER

Det skal undersøges, om der kan etableres et arbejdskraftstipendie for studerende fra lande uden for EU, hvorigennem der kompenseres for egenbetalingen på uddannelsen, hvis den pågældende bliver og arbejder i Danmark.

“The rules regarding foreigners are changing every year, it makes it difficult to plan my life and start a family in Denmark.”

International dimittend (PhD Electrical Engineering)

JOBSØGNINGSPERIODE

Jobsøgningsperioden efter endt uddannelse for dimittender fra lande uden for EU skal forlænges fra 6 til 12 måneder.

ETABLERINGSKORT

Etableringskortordningen skal udvides til også at omfatte bachelorer. Kendskabet til etableringskortet skal udbredes, og det skal undersøges om selvforsørgelseskravet til indestående på bankkontoen kan sænkes (pt. 88.356 kr.)

Om anbefalingerne

Anbefalingerne er udarbejdet af Partnerskab for fastholdelse af internationale dimittender i Danmark.

Anbefalingerne bygger på indsamling af eksisterende viden og erfaringer med internationale studerendes overgang til det danske arbejdsmarked.

Derudover er der gennemført tre gruppeinterviews med i alt ni internationale studerende og dimittender samt en spørgeskemaundersøgelse, som 666 internationale studerende og dimittender har gennemført – citater herfra illustrerer nogle af de barrierer for fastholdelse, som anbefalingerne retter sig imod.

Partnerskabet har lagt vægt på, at anbefalingerne bygger på velafprøvede tiltag med positiv effekt på fastholdelse.

Partnerskabet har lagt vægt på tværgående initiativer, hvor universiteter, studerende, erhvervsliv og faglige organisationer samarbejder om at sikre bedre overgange fra uddannelse til arbejdsmarked.

---

1 Termen “internationale studerende” svarer her til Uddannelses- og Forskningsministeriets definition af “engelsksprogede studerende”. 34% af de engelsksprogede studerende, der dimitterede fra kandidatuddannelserne i 2014, var i beskæftigelse i 2016. Det svarer til 764 personer. “Offentlige indtægter og udgifter ved internationale studerende” og ”Justering af engelsksprogede uddannelser”. Uddannelses- og Forskningsministeriet, 2018.

2 Skønnet er behæftet med usikkerhed. “Offentlige indtægter og udgifter ved internationale studerende”. Uddannelses- og Forskningsministeriet, 2018.

3 “Offentlige indtægter og udgifter ved internationale studerende”. Uddannelses- og Forskningsministeriet, 2018.

4 Beregningerne tager udgangspunkt i de 3712 engelsksprogede studerende, som dimitterede i 2016 (Tal om Danske Universiteter 2018) og forudsætter et afkast pr. studerende på 1,5 millioner kroner over 11 år. jf. “Offentlige indtægter og udgifter ved internationale studerende”. Uddannelses- og Forskningsministeriet, 2018.

“I think a greater flexibility regarding Danish skills would help. My current employer (public sector) took a chance employing me even though my Danish level was not 100% full working proficiency. And I think they haven’t regretted it yet. After 2 months I was up to speed.”

International dimittend (Social Science)

DANSK
ERHVERV

DANSKE
UNIVERSITETER
